

Jessica van Claus in het spoor van Pierrot le fou

H.L.N.
26-10-77

«Vroeger droomde ik veel. Ik heb nog een dagboek van mijn dromen. Op een dag heb ik gezegd dat ik niet meer wilde dromen. Van dan af droomde ik ook niet meer».

Dit antwoord geeft Hugo Claus op onze vraag of «Jessica», dat volgende week door de Koninklijke Vlaamse Schouwburg wordt gecreëerd, net als b.v. «Professor Taranne» van Arthur Adamov, de neerslag van een droom is. Het jongste stuk van Hugo Claus wijkt wat inhoud, maar vooral vorm betreft, immers volkomen van zijn vorige werk af. Wat hij zelf «quasi-naturalisme» noemt van stukken als «Vrijdag» en «Thuis», is hier volkomen afwezig. De eerder ongewone avonturen van hoofdpersoonage Paul (Mark Bober), die voortdurend op de wip zit tussen realiteit en wensdroom, noemt Claus nochtans even realistisch :

«Het is werkelijkheid, zodra het op het toneel komt. Uiteraard is het mijn eigen werkelijkheid, anders zou ik er geen afstand kunnen van nemen, zou ik er nooit een stuk kunnen over maken».

PIERROT LE FOU

Hugo Claus omschrijft de werkelijkheid in zijn drama nog als «pendelen tussen het avontuur en de zucht naar avontuur».

Ons doet het stuk denken aan de Belmondo-film «Pierrot le fou», een week geleden nog door de BRT uitgezonden.

Hugo Claus :

«Ik ben blij dat je de vergelijking maakt. «Pierrot le fou» is eigenlijk een van mijn leidfilms. Ik heb ooit de toneelversie van «Pierrot» geschreven. Het was bedoeld om te

Parijs uit te komen. Zover is het niet geraakt. Wat de inhoud betreft heeft «Jessica» met dit filmgeveel de onmogelijke revolve gemeen».

Met inhoudsomschrijvingen omzeilt Claus ons peilen naar het autobiografisch karakter van dit stuk. Paul heeft een taocage. Heeft Claus er een ?

«Nee, Maar ik had er wel graag gehad».

Welke naam ?

«Geen naam. Wel een mooi landschap. Zoals men in de Antwerpse haven Japanners kan ont moeten, die over hun hele lichaam getatoeëerd zijn».

Hoofdpersoonage Paul is vaal bitter, zelfs wrede, de helicopter..

Claus onderbreekt :

«Ik vind dat gewoon lekker : een helicopter die iets te schuin landt en met zijn schroef de hoofden van de omstaanders afsnijdt».

Hugo Claus heeft in zijn jeugd een katholieke opvoeding gehad. Daarvan zijn nog sporen terug te vinden, ook in dit stuk. De «zoutzuil», waarin je verandert als je omkijkt, is b.v. een van de bewijzen, dat hij er nog niet los van is geraakt :

«Wanneer je in Vlaanderen geboren bent, geraak je daar niet van los. Dat is ook niet wenselijk. De zoutzuil is overigens een prachtig beeld, dat onmiddellijk aanspreekt. Het feit dat het je opgevallen is, is er meteen het bewijs van».

Misschien nog een cliché vraag ?

«Het gaat haar uitstekend. Dank je wel».

Ik bedoelde dat de auteur het de regisseur niet gemakkelijk heeft gemaakt.

«Dat is waar. Ik heb het stuk ook zo geschreven, omdat ik vooral wist dat ik het zelf zou regisseren. Ik geef toe dat ik uit mijn laatste eigen regies (vooral van «Thuis»), eerder slecht naar voren gekomen ben. Door een moeilijke opgave heb ik de regisseur in mij willen stimuleren».

Je schreef «Jessica» in opdracht van de eeuw-vierende KVS?

«Dat is ook bepalend geweest voor de vorm. Tot nu toe was ik aangewezen op de vrije produktie in Nederland. Dat legt beperkingen op, zowel in aantal personages als in decor. Nu wist ik dat ik ging werken in een doot de staat gesubsidieerde «nationale schouwburg». Dus heb ik vormelijk en technisch alle registers opengetrokken».

Première op 3 november.

Hugo MEERI